

Asia: VN/2821/2024

Lausuntopyyntö: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lastensuojelulain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

a) Mitä vaikutuksia näette ehdotuksilla olevan?

Ehdotetun esityksen tavoitteena on lapsen edun, hyvinvoinnin ja turvallisuuden toteutumisen varmistamiseksi selkiyttää kasvatuksellisen rajaamisen ja rajoitustoimien käytön edellytyksiä, ja näin varmistaa se, että lastensuojeluviranomaisilla ja sijaishuoltopaikoilla on riittävät toimivaltuudet tehdä työtään. Pesäpuu ry pitää tavoitetta tärkeänä ja kannatettavana.

Toteamme, että perustuslakivaliokunta on vastaavaa sääntelyä arvioidessaan (HE 237/2018 vp) todennut, että ilmaisut kuten tavanomainen kasvatustapa voivat ilman selkeyttäviä perusteluja johtaa myös siihen, että raja lastensuojelulain 11 luvun mukaisiin rajoitustoimenpiteisiin nähden muuttuu epäselvemmäksi sen sijaan, että se selkiyttäisi nykytilaa tai vahvistaisi sijoitetun lapsen oikeutta tasapainoiseen kehitykseen ja erityiseen suojeluun. Esitetty uusi käsite ”kasvatuksellinen rajaaminen” ei itsessään tai pykäläkohtaisten perusteluiden myötä avaudu riittävän tarkkarajaisesti suhteessa rajoitustoimenpiteisiin. On tarpeen selkiyttää, miten esimerkiksi aineiden ja esineiden poisottaminen, joka olisi tietyissä tilanteissa velvoittavaa ja voitaisiin toteuttaa kasvatuksellisen rajaamisen, eroaa lastensuojelulain 65§ mukaisesta aineiden ja esineiden haltuunotosta. Säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, ettei rajanvetoa ole mahdollista säätää ehdottoman tarkkarajaisesti. Toteamme, että sääntelyn on kuitenkin oltava riittävän tarkkarajaista.

Katsomme, että erityisesti esitettyä hoito- ja kasvatushenkilökuntaa velvoittavaa kasvatuksellisen rajaamisen sääntelyä tulee täsmentää (mitkä esineet ja aineet, mitä tarkoittaa perusteltu syy epäillä jne.) Lisäksi velvoittavaa sääntelyä on tarpeen täsmentää suhteessa siihen, mikä olisi esitetyn kasvatuksellisen rajaamisen mukaan sallittua rajaamista, ja mikä lastensuojelulain mukaista rajoittamistoimenpiteiden käyttöä.

Perhehoidon osalta ehdotukset 4b, 4c selkeyttäisivät nykytilaa, mutta edellyttäisivät edelleen soveltamisessa kansallista ohjausta

b) Selkeyttääkö ehdotus lapsen kasvatuksen, valvonnan ja huolenpidon sekä perusoikeuksiin kajoavien rajoitusten välistä rajanvetoa sijaishuoltopaikan arjessa? Jos ei, miten säännöksiä tulisi muuttaa?

Momentissa 4a täsmennettäisiin, että lapsen tasapainoisen kehityksen ja erityisen suojelun toteuttamiseksi lapselle voitaisiin asettaa rajoja: Tavoite on kannatettava.

Säännöskohtaisten perusteluiden mukaan mainitulla rajojen asettamisella ei kuitenkaan voitaisi rajoittaa lapsen perusoikeuksia samassa merkityksessä kuin rajoitustilanteissa, joissa tulee soveltaa 11 luvun säännöksiä. Perusteluissa todetaan, että kasvatuksellisten keinojen tarkoitus, kesto ja intensiteetti eivät saa olla sama kuin lastensuojelulain tarkoittamien rajoitusten. Toteamme, että lastensuojelulain 11 luvun mukaisten rajoitustoimenpiteiden perusteet ovat lastensuojelullisia ja niiden tarkoitus, kesto ja intensiteetti lähtee siitä, että rajoittamista voidaan käyttää vain siinä määrin, kuin kussakin tapauksessa on tarkoituksen saavuttamiseksi välttämätöntä. Esityksestä ei ilmene, mitä tarkoitetaan sillä, että tavanomaiseen kasvatukseen sisältyvää rajojen asettamista ei tulisi tehdä tässä samassa merkityksessä, tai samoin edellytyksin. Tätä rajoittamisien eroa on selkiytettävä.

Ehdotus lapsen asioista vastaavasta sosiaalityöntekijästä (LsL 13 b §) aineiden ja esineiden poisottamista koskevana päätöksentekijänä saattaa vaarantaa lainsäädännön soveltamisen perhehoidon arjessa. On tunnistettu, että lapsen asioista vastaavilla sosiaalityöntekijöissä on suuri vaihtuvuus ja heitä on vaikea tavoittaa. Ehdotamme arvioitavaksi, voisiko päätöksentekijänä toimia perhehoitolain 15 §:n mukainen perhehoitajan vastuutyöntekijä.

2. Hallituksen esitysluonnoksessa esitetään terveydenhuoltolakiin (69 §) ja lastensuojelulakiin (16 b §) informatiivisluonteista viittausta voimassa olevaan sääntelyyn ns. hybridiyksikköjen perustamiseksi. Mitä vaikutuksia näette ehdotuksen taustalla olevan tavoitteen kannalta?

Esitetyt hybridiyksiköt voivat olla tärkeä lisä lasten ja nuorten tarvitsemien palvelujen turvaamisessa ja valikoimassa, mutta ne eivät missään nimessä riitä vastaamaan palveluiden yhteensovittamista ja erikoissairaanhoidon palveluiden saatavuutta koskevaan ongelmaan. Hybridiyksikköihin sijoittamisen yhtenä yleisenä edellytyksenä korostetaan palvelun viimesijaisuutta suhteessa muihin sijaishuollon vaihtoehtoihin, jolloin ensisijaista olisi turvata psykiatrisen hoidon saatavuus vähemmän perusoikeuksia rajoittavien palveluiden yhteydessä. Hyvinvointialueen velvollisuutta yhteensovittaa lastensuojelun ja erikoissairaanhoidon palvelut tulee korostaa ja vahvistaa, eikä velvoitetta tule kohdentaa vain esitettyihin hybridiyksikköihin.

a) Ovatko ehdotukset sääntelyltään selkeitä ja käytännössä toteutettavissa?

Kuntouttavan suljettuun laitospalvelun sijoittamisen edellytyksenä on, että lapsi käyttää vakavaa väkivaltaa tai tekee muita rikollisia tekoja. Esityksen mukaan palvelun soveltavuutta mietittäessä keskeistä on kuitenkin huomioida palvelun erittäin vahvasti perusoikeuksia rajaava luonne, eikä palvelu todennäköisesti soveltuisi useimpien sijaishuollossa elävien ja rikollisia tekoja tekevien lasten tarpeeseen. Lisäksi 1 momentissa edellytettäisiin, ettei sijaishuoltoa ole lapsen omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavan käyttäytymisen vuoksi mahdollista järjestää muilla tavoin. Pidämme tärkeänä sitä, että esityksessä korostetaan em. perusteiden lisäksi suljetun palvelun viimesijaisuutta ja ehdottomasti palvelun rajaamista määrääjäksi.

Ehdotettavan lain 5 §:n 2 momentin mukaan vähintään yhden valtion lastensuojelun palveluyksikön tulisi tuottaa lastensuojelulain 49 a §:ssä tarkoitettua suljettua kuntouttavaa laitospalvelua. Käytännössä velvollisuus kohdistuisi palvelun tuotannon alkuvaiheessa yhteen nykyisin toiminnassa olevista valtion koulukodeista, mikä osaltaan korostaa sitä, että palvelu koskisi hyvin pientä osaa sijaishuollon asiakkaista.

Esityksessä todetaan, että lapsen sijoitus kuntouttavaan suljettuun laitospalveluun on erityisen voimakkaasti lapsen perus- ja ihmisoikeuksia rajoittava toimenpide. Esityksessä lähdetään siitä, että käytännössä 49 a §:n mukaiset sijoitusperusteet ja lapsen tarpeisiin vastaavan sijaishuollon toteuttaminen edellyttävät lapseen kohdistuvaa rajoittamista koko sijoituksen ajan. Sijoitusperusteiden arviointi on yhteydessä erityisten rajoitusten käytön välttämättömyyden arviointiin. Toistaiseksi voimassa oleva päätös voisi kuitenkin jatkua jopa lapsen täysi-ikäisyyteen saakka. Toteamme, että sijoitus suljettuun ja esimerkiksi yhteydenpitoa voimakkaasti rajoittavaan laitospalveluun voi paitsi toteuttaa lapsen erityistä suojelua ja turvata kuntoutumista, myös pitkittyessään vaikeuttaa kuntoutumista tukevia tekijöitä kuten läheissuhteita, harrastuksia tai koulutusmahdollisuuksia.

49d pykälän 1 momentissa säädettäisiin päätösmuodoista, joilla lapsi voidaan sijoittaa kuntouttavaan suljettuun laitospalveluun. Perusteluissa todetaan, että lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän olisi pyydettävä 49 e § 1 momentin mukainen arvio lapsen tilanteesta. Arvion antaisi 49 d §:n 2 momentissa säädetty asiantuntijaryhmä, ja arvion pyytäminen säädettäisiin velvollisuudeksi. Arvion tarkoituksena olisi tukea sosiaalityöntekijää päätöksenteossa silloin, kun hän arvioi lapsen mahdollista sijoittamista suljettuun palveluun. Toteamme, että on tarpeen avata, mikä on ehdotetun suljetun laitospalvelun asiantuntijaryhmän (uusi 49d§ 2. mom) rooli suhteessa lastensuojelulain 14§:n mukaiseen lastensuojelun asiantuntijaryhmään. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että 49 d §:n 2 momentissa tarkoitettujen asiantuntijoiden arvio olisi pyydettävä riippumatta siitä, avustaako 14 §:n mukainen lastensuojelun asiantuntijaryhmä lapsen asioista vastaavaa sosiaalityöntekijää asiassa.

Toteamme, että osana päätöksentekoa on lapsen oikeuksien näkökulmasta tärkeä perustella sitä, miksi sijaishuoltoa ei ole mahdollista järjestää muilla tavoin. Arvioinnin tulee olla yhteydessä erityisten rajoitusten käytön välttämättömyyden arviointiin.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin siitä, että suljettua palvelua koskeva sijoituspäätös sisältää 71 §:ssä tarkoitetut erityiset rajoitukset. Päätöksenteon yhteydessä tulee varmistua siitä, että lapsen sijaishuollon tarkoituksen toteuttaminen edellyttää kyseisten erityisten rajoitusten toteuttamista.

b) Miten arvioitte henkilöstölle asetettujen vaatimusten riittävyyttä?

Ehdotetun palvelun tuottamiseen katsotaan liittyvän merkittävän julkisen vallan käyttöön liittyviä piirteitä, minkä johdosta sen tuottaminen rajattaisiin viranomaisen tehtäväksi. Rajausta on hyvä ja perusteltu. Henkilöstön koulutusvaatimukset ovat sinänsä vaativat ja kun tarve on henkilöstömäärältään pieni, se ei ehkä tuota haasteita henkilöstön saatavuuteen.

Suljettuun kuntouttavaan palveluun sijoittamisen perusteena ei voi olla se, että lapsi tarvitsee säännöllisesti erikoissairaanhoidon palveluita, jotka hänen tulisi lain mukaan saada myös muussa, kuin perusoikeuksia voimakkaasti rajoittavassa suljetussa laitoshoidossa.

c) Ehdotuksen mukaan asiakassuunnitelma tulisi tarkistaa vähintään neljän kuukauden välein ja sen tueksi tulisi saada asiantuntija-arvio. Miten arvioitte sääntelyä lapsen rajoittamisen tarpeellisuuden arvioimisen sekä sen sisällön ja laajuuden tarkistamisen näkökulmasta?

Pidämme tärkeänä että toistaiseksi voimassa olevan päätöksen ja rajoitusten osalta valitusmahdollisuuden merkitystä tulisi vielä arvioida. Palvelulla pitää olla jatkuva ulkopuolinen valvonta.

d) Mikä on näkemyksenne ehdotetun palvelun suhteesta erityisen huolenpidon jaksoon?

Suhdetta on vaikea arvioida kun toinen palvelu on uusi ja toiseen ollaan tekemässä muutoksia. Molemmissa palveluissa tulee olla määräaika ja ikärajat todettuina.

4. Esitetään muutettavaksi ja selkeytettäväksi nykyistä erityisen huolenpidon sääntelyä. Ovatko ehdotukset tarkoituksenmukaisia ja toteutettavissa käytännössä?

Kyllä pääosin

Vapaamuotoiset huomiot kohdasta 4.

Pidämme ehdotuksia erityisen huolenpidon jakson enimmäiskeston pidentämisestä, sekä tavoitteellisuuden ja määräaikaaisuuden korostamisesta perusteltuina. Kannatamme myös muutosta, jonka tarkoituksena on varmistaa, ettei lapsen erityisen huolenpidon jaksolle pääsy hidastuisi asiantuntijalausuntojen saamiseen kuluvan ajan takia.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi siitä, että jos erityisen huolenpidon jakso järjestetään muualla kuin lapsen omassa sijaishuoltopaikassa, hyvinvointialue voisi irtisanoa edellä tarkoitettun erityisen huolenpidon jaksoa edeltäneen sijaishuoltopaikan, mikäli irtisanominen ei ole lapsen edun vastaista. Toteamme, että ehdotettu sääntely on sinänsä perusteltua, erityisesti jos erityisen huolenpidon yhtenä tekijänä on lapsen tarpeisiin nähden soveltumaton sijaishuoltopaikka.

62 ja 63§ Yhteydenpidon rajoittaminen ja rajoittamista koskeva päätöksenteko

Pidämme kannatettavana sitä, että sääntelyllä vahvistetaan mahdollisuuksia rajoittaa lapsen yhteydenpitoa kiireellisissä tilanteissa, kun se on välttämätöntä esimerkiksi päihteiden hankkimisen, päihteiden käytön tai karkaamisen estämiseksi ja kun sosiaalityöntekijä eikä laitoksen johtaja ole tavoitettavissa.

64 ja 70 a § Tekninen valvonta lastensuojelulaitoksessa

Koska esitetyt perussäännökset eivät tarkkarajaisesti määrittele, mitä tarkoitetaan yhteisillä tiloilla esimerkiksi lastensuojelun sijaishuollossa, olisi tämä tarkennus tärkeä sisällyttää ehdotettuun 64 §:ään.

.Kameravalvonnan perusteena tulee olla eristämistilassa olevan lapsen turvallisuuden varmistaminen ja käytön perusteet on määriteltävissä ainoastaan lapsen yksilölliseen tilanteeseen perustuvan tarveharkinnan kautta.

65 § Aineiden ja esineiden poisottaminen lastensuojelulaitoksessa

Tärkeä on korostaa sitä, että esitetty voimankäytön mahdollisuus eroaa kiinnipidosta. Hoiva- ja kasvatustehtäviin kuuluvan henkilöstön on välttämätöntä saada koulutusta, joka lähtee siitä että lapseen kohdistuvan voimakäytön tulee jatkossakin aina olla viimesijainen vaihtoehto ja sen käyttöä on aina arvioitava suhteessa sillä saatavaan etuun. nykyisellään esitys ei koskisi perhehoitoa

66 § Henkilöntarkastus

Ei lausuttavaa

66 a § Henkilönkatsastus

Ei lausuttavaa

67 § Omaisuuden, lähetysten ja tilojen tarkastaminen ja lähetysten luovuttamatta jättäminen

Ei lausuttavaa

68 § Kiinnipitäminen laitoksessa

Kiinnipidon tulee aina olla viimesijainen ja samalla äärimmäisin keino rauhoittaa lapsi. Sääntelyyn esitettävät muutokset ovat lapsen oikeuksien näkökulmasta perusteltuja ja niiden taustalla on myös aiheesta kertynyttä tutkimusnäyttöä, mikä on hyvin kuvattu esityksen perusteluissa.

68 a § Kiinnipitäminen lapsen laitoksesta poistumisen estämiseksi

Lyhytaikaisuuden määritelmä on haastava, sillä poistumisyritystilanteet eivät usein ole tilanteita jossa lapsi/nuori olisi rauhallinen ja keskusteluyhteydessä. Hatkassa-kohti kansallista tilannekuvaa selvityksessä lastensuojelulaitosten ammattilaisten mukaan nuoret hatkaavat yleisimmin niin, että jättävät palaamatta omilta asioilta ja sen jälkeen yleisimmin hatkaavat laitoksesta. Laitoksesta poistumisen estämisellä ei voida estää kaikkia hatkoja.

Koska kiinnipitämisen edellytykset laitoksesta poistumisen estämiseksi poikkeavat merkittävästi siitä mitä 68§:ssä säädetään, pidämme perusteltuna sitä, että näistä säädetään erillisissä pykälissä.

69 a § Luvatta lastensuojelulaitoksesta poissaolevan lapsen etsintä ja palauttaminen

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin nykyiseen tapaan laitoksen ensisijaisesta velvollisuudesta ryhtyä toimenpiteisiin tilanteissa, joissa lapsi on poistunut luvattomasti laitoksesta tai ei palaa sinne ennalta sovitusti luvallisen poistumisen jälkeen. Säännökseen on lisätty uutena tilanteet, jossa lapsi on sinänsä luvallisen laitoksesta poistumisen jälkeen kuitenkin matkalla paikkaan tai paikassa, josta ei ole ennalta sovittu. Pidämme esitettyä lisäystä kannatettavana. Samoin kannatamme sitä, että sijaishuoltopaikasta luvatta poissa olevan ja tästä syystä erityisen haavoittuvassa asemassa olevan lapsen paikantamisen kynnystä 2 momentissa ehdotetun mukaisesti madallettaisiin nykyisestä.

Lapsen palauttamista koskevan ratkaisun toimivaltuuksia ja kirjaamisia koskevat ehdotukset ovat näkemyksemme mukaan perusteltuja.

On tärkeää että paikantamista helpotetaan ja seurataan sen merkitystä sekä mahdollisia kielteisiä tai perusoikeuksiin liittyviä vaikutuksia. Kannatamme sitä, ettei lapsen palauttamista voi tuottaa ostopalveluna.

69 b § Lapsen kiinniotto

Ei lausuttavaa

69 c § Kiinniotetun lapsen kuljettaminen

Ei lausuttavaa

69 d § Perhekodista luvatta poissaolevan lapsen etsintä ja palauttaminen

Perhehoitoon sijoitetun lapsen turvaamiseksi, näemme tarpeellisena täsmentää, että perhehoitaja voisi yhdessä toimivaltaisen sosiaaliviranomaisen kanssa osallistua lapsen etsintään ja palauttamiseen.

69 e § Poliisin virka-apu laitoksesta ja perhekodista luvatta poissaolevan lapsen kiinniottamisessa ja kuljettamisessa

Lasta etsivälle laitoksen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluvalla henkilöllä ja toimivaltaisella sosiaalihuollon viranhaltijalla ehdotetaan laajenevia toimivaltuuksia luvatta laitoksesta ja perhekodista poissaolevan lapsen kiinniottamiseen liittyen. Lasta etsivän henkilön pitää aina ensisijaisesti yrittää saada lapsi palamaan vapaaehtoisesti. Kiinnipitäminen ja voimakäyttö on aina viimesijainen keino eikä toimivaltuuksia tulisi viimesijaisena keinonakaan käyttää, jos lapsen käyttäytyminen tai olosuhteet muutoin ovat sellaiset, että tilanne edellyttää poliisin toimivaltuuksia. Säännöksen mukaan poliisi avustaisi tilanteessa virka-avun pyytäjää, mikä tarkoittaisi lähtökohtaisesti sitä, että myös lasta etsivä henkilö itse on tilanteessa paikalla.

Pykälän 4 momentissa mahdollistettaisiin, että virka-apupyynnön voisi sosiaalihuollon viranomaisen lukuun tehdä myös lasta etsivä laitoksen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva henkilö. Tämä helpottaisi jatkossa käytännön tilanteita, kun laitoksen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva henkilö kuitenkin lasta ensisijaisesti etsii. Pidämme ehdotettua muutosta kannatettavana.

Lastensuojelun sijaishuollon henkilöstön ko. toimintaan liittyvään koulutukseen ja yhdenmukaiseen toimintaan on panostettava.

71 § Erityiset rajoitukset kuntouttavan suljetun laitospalvelun aikana

Pidämme tärkeänä, että ehdotettu sääntely varmistaa sen, että suljettuun laitospalveluun sijoittaminen koskee vain tilanteita, joissa lapsen arvioidaan olevan tässä pykälässä säädettäviksi ehdotettujen rajoitusten välttämättömässä tarpeessa ja joiden edun toteutuminen niitä edellyttäisi.

Momentin 5 viimeisessä virkkeessä säädettäisiin velvollisuudesta erityisten rajoitusten lopettamiseen. Suljettu laitospalvelu on lopetettava välittömästi, kun merkittävien rajoitusten käyttämiselle ei ole enää perusteita.

Vankeinhoitoon rinnastettavat suunnitelmalliset henkilötarkastukset suljetussa laitoshoidossa eivät sinällään mielestämme sovellu suoraan kuntouttavaan lastensuojeluun.

72 § Erityiset rajoitukset erityisen huolenpidon jakson aikana

Ei lausuttavaa

6. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki Valtion lastensuojelulaitoksesta ja sen yhteydessä toimivasta koulusta ja täsmennettäväksi viraston nykyistä rakennetta. Vastaisivatko ehdotukset tätä tavoitetta?

Kyllä pääosin

Vapaamuotoiset huomiot kohdasta 6.

Hyvinvointialueiden järjestämisvelvollisuuden ja Valtion lastensuojelulaitoksen tuottamisvelvollisuuden suhdetta olisi hyvä avata esityksessä.

7. Esityksen tavoitteena on vahvistaa kodin ulkopuolelle sijoitetun lapsen oikeutta erityiseen suojeluun. Vastaavatko ehdotukset tätä tavoitetta?

Kyllä pääosin

Vapaamuotoiset huomiot kohdasta 7.

Pidämme yleisellä tasolla kannatettavana sitä, että kasvatuksellisten keinojen ja rajoitusten käyttöä selkiytetään, samoin kuin sellaisten keinojen lisäämistä, jotka ovat lapsen edun mukaisia, lisäävät lasten osallisuutta ja oikeusturvaa, antavat lastensuojeluviranomaisille sekä sijaishuollon toimijoille riittävät toimivaltuudet tehdä työtään lasten suojelemiseksi.

Esitys kuntouttavasta suljetusta palvelusta ei ratkaisen nykytilan ongelmia, jotka koskevat mm. lapsen tarpeita vastaavan erikoissairaanhoidon palveluiden toteuttamista lastensuojelun sijaishuollon aikana. Lastensuojelulain 15 §:ssä säädetään terveydenhuollon erityisistä velvollisuuksista antaa lastensuojelulle asiantuntija-apua ja järjestää tarvittaessa lapselle tutkimusta, hoitoa ja terapiaa. Terveydenhuoltolain (1326/2010) 69 §:ssä määritellään velvoitteista, joita hyvinvointialueilla on sijoitetun lapsen terveydenhuollon järjestämiseksi. Mikäli lastensuojelun tarve johtuu riittämättömistä terveydenhuollon palveluista, lapselle ja hänen perheelleen on nykyisen lainsäädännön mukaan järjestettävä lapsen terveyden ja kehityksen kannalta välttämättömät terveydenhuollon palvelut viipymättä. Kodin ulkopuolelle sijoitetun lapsen oikeuksien turvaamiseksi olisi välttämätöntä, että lainsäädännön toteutuminen näiltä osin varmistetaan. Toteamme, että voimassa olevan sääntelyn mukaista hyvinvointialueen velvollisuutta yhteensovittaa asiakkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut kokonaisuuksiksi ei tule tulkita siten, että se koskee vain ns. hybridisyksikköjä tai ehdotettua kuntouttavaa suljettua laitospalvelua. Lastensuojelun ja psykiatrian palvelut tulee yhteensovittaa ja palveluiden saatavuus varmistaa aina, kun näille palveluille on tarvetta ja riippumatta siitä, mikä on lapsen sijaishuollon toteutustapa.

8. Vapaamuotoiset huomiot koko esityksestä.

Suljetun laitospalvelun suhdetta muihin lastensuojelun palveluihin tulee arvioida ja selkiyttää. Palvelulla tulee olla ulkopuolinen valvonta.

Sijaishuollosta luvatta poistumiseen tulee ottaa käyttöön riskiarviointi ja siten ennaltaehkäistä luvatta poistumisia. Luvatta poistumisien seurantaan ja tilastointii olisi hyvä saada lakisääntelyä. Toimenpiteiden ja lakien vaikutuksia on muutoin vaikea arvioida.

Luvatta poistumiseen liittyen tulisi ottaa käyttöön jaottelu kadonnut lapsi (houkuteltu, pakotettu tai suuri riski) ja luvatta poistunut (myöhässä, karannut tai ei riskiä)

Ketola Jari
Pesäpuu ry